

d'iberisme o d'indoeuropeisme.

Com que hi ha bastants noms de lloc cèltics a Osona (*Münter, Tona, Torelló*) no es podria descartar que aquest també ho sigui, en relació amb els 5 irl. *ul, ulach* 'barba', 'pèls' etc. (supra), amb alguna derivació a la manera del scr. *pulastib*, però essent ULU- el tema en cèltic, la forma que podríem construir a base d'aquest adjectiu hauria de ser *ŪLUSTIS, que no lligaria amb la *ō* oberta d'*Olost* i tampoc duria cap significat raonable ni fundat en el paisatge 10 d'aquelles valls, ben poc boscoses ni fondes.

Al que la geografia ens induiria és, més aviat, a agermanar *Olost* amb el grup *Orís-Oristà-Sorreigs* tan ibèric, però com que ens hi guia també el concert amb la sèrie *Oló-Olvan-Olot* etc., no ens en 15 apartem. Observem, en efecte que *Olvan-Oló-Olost-Olot* formen un triangle en el nostre Pre-Pirineu de l'Est, amb el vèrtex a *Oló*, i amb *Olost* a mig camí de la seva cama oriental.

Uteriors enllaços que evocuen la terminació d'*Olost*, no desdiuen del caràcter bascoide de OLO-, l'edifici rústic, puix que es troben en terres aquitanes, o quasi basques. *Olosta* documentat en baix llatí a l'Armagnac, riuet afl. del riu Gers;² un *Arostb* avui *Araoz*, barri d'Oñate (Guipúscoa), molt prop 25 del límit francès.³ Ni tan sols se surt clarament d'aquesta àrea un *Olosto* (-onis) NP en una inscr. votiva trobada a Nimes (*CIL* XII, 3640): car sabem que els ibers arribaven almenys al dept. Erau (Enserune), i mots bascoïdes com *estalvar*, apareixen fins a la zona rodanesa (*DECat.*, s.v. *estaviar*). És clar que no totes les semblances amb mots bascos seran guiadores: per molt seductora que sigui l'analogia amb *galozti* o *gorozti*, el nom sard i basc del grèvol (cf. el cogn. bc. *Goroziatiaga*, amb sufix 35 col-le.), la *go-* inicial és un gros entrebanc, que ja ens dissuadeix.

No deixa de formar tot plegat un bon coixí per reconèixer que els indicis ibero-aquitans no manquen pas a la term. -*ost* i aquests no em fan apartar 40 de veure-la unida al grup de NLL cat., derivats d'OLO-. El gran fet lexicomòrfic és que els NLL pirinencs en -*ost* formen una falange considerable sobretot en el vessant gascó. Recordem *aurost* el nom dels cants funerals a la vall quasi basca de Baretous; *Urost, Gazost, Bossost, Ansost* i molts més que n'hem aplegat en *Btr.z.Nfg.* 1973, 205-9; i sols aquesta àrea geogràfica indica el basco-aquitànic sinó que en alguns és visible l'arrel basca: uns (*Gazost*) van amb *gazi* nom basc de la sal i el formatge; altres 45 amb *ur* 'aigua'; *Bossost* fou abans *Belsosto*, cf. bc. *beltz* 'negre'; i hom ha trobat bons indicis que *Ost* havia estat en basc primitiu una variant de *Ortz*, nom pagà de Déu (V. cites de Lacarra, *Vasconia Medieval, Hist. y Fil.*, 1957, 64). D'altra banda bc. 55 *osto* 'fullatge' que és el mot que ha format *Beltz-*

osto 'boscúria negrenca'.

No és necessari, però, creure que en tots aquests NLL i noms propis, hi hagi compostos —formats amb *osto* o amb aquell nom de la divinitat: és versemblant que a força d'usar-lo en composicions, quan ja tot això quedava colgat per la maror cristi-ana i romanitzant, *ost* acabés tornant-se un sufix exalçador, ponderador. OLOST pogué, doncs, tenir un significat com 'la divina caseta, o la magnífica 10 cabana, o la insigne farga'.

OLP amb OLBE etc.

Poblet de l'alt Pallars, agre. a Enviny, al NO. i alguns centenars de metres damunt de Sort.

Pron.: *ōlp* a Sort (Casac. 1920), id. Cor., 1931; i en les enqs. de 1962 a tots els pobles circumdants, passant pel mateix Olp.

MENCIONS ANT. 977: *Olve* cit. junt amb Cardós (Moreau I, 10-12). 983: «condominas de *Olb* --- Bernuy ---» (id. III, 78). 981-5: *Olbis* (Abadal, *P. i R.*, nº 269). 1076: *Olbe* (prop de Mur), doc. p.p. *BABL* (VI, 122) i per Valls Tab. (*Priv. Aneu* p.288). 1257-69: en cat.: *Olb* (P.Pujol, *Docs.Vg. Urg.* 22.3). 1276: *Olp* (Soldevila, *Pere el Gran* I, 2a. 77). 1277: *Olp* (ibid. 83). 1280: *Olp* (Valls Tab., *Aneu* p.XXI; CCandi., *Mi.Hi.Cat.* II, 43). 1645: Capbreu de Rialb (pº 7vº).

HOMÒNIMS i PARÒNIMS. N'hi havia hagut una localitat homònima a la N. Ribagorçana en el te. de Sopeira, prop d'Orrit, vora el barranc de Miralles, 841-5: «in villa quod voc. *Olobe*, qui est sita super flumen --- *Nocharia* --- secus via que discurrit ante *Orriti*» (doc. d'Alaó; Abadal, *P. i R.* 19). 841-5: «in territorio *Orritense*, in villa q.d. *Olobe*» (ib. 20). Altres docs, a. 845 i 846: *Olbe* (pp. 22, 30); i dos de 847: *Olobe* (37, 38). 996: *Olve* --- *Olve* Abadal, o.c. (nº 309) p. 31

L'*ETIM* aquí és un simple derivat de *olo* 'petit edifici rústic' mot que probt. tingué origen inseparable del de *α(b)ol* 'una post, un tauló'. Combinant-se amb -BE 'dessota' en resultava ÓLOBE 'a cobert de les posts, sota el refugi'. Documentat ja en els dialectes bascos; bisc. *olaba* «tejavana, hangar»: i, més combinat, bc. -fr. *Aixolbe* (Lhande) o *axolbe* (Azkue) «abri contre le vent», combinat amb *aixe/aize* 'vent'.⁴

En fi un probable representant avançat, lluny al sud, però en terres no menys ibèriques, sembla ser nom del Barranc de l'*Olbe* en el Maestrat, oït a Càlig (XXVII, 113.7), cap al terme de Cervera, on vaig creure oïr *lálbe* (120.16); però en *E.T.C.* II, 157 i I, 252, m'atinc a la forma *Olbe* incloent-ho entre el casos de -E conservada per mossarabisme.

Deixem en suspens, sense provar-ho del tot ni descartar altres obertures —majorment no essent